

LUP

Smigrod 55-140

putolet z córki Jadwiga Mazicki

st. 2102

KRZESZOWSKA Maria
zam. Grochowska

2930/usk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

2930/1316

KRZESZOWSKA Maria

zam. Grochowska

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 2, s. 1-4

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ k. 3, s. 1-3

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu przed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne ...

IV. Korespondencja ✓

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] —

VI. Fotografie *brak*

I₁ Relacja

- Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-soldatki w I₁ Armii WP w latach 1939-1945, 2001, mps, rkps, wyg., k. 2 s. 1-4

Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
W I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945

Relację można sporządzić również w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu ale nie rozdzielając opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko (także panięskie z datą zmiany), imiona

Mama Gracjanowa z d. Kreszowska zmiana 1946.

2. Data i miejsce urodzenia (w przypadku wsi podać powiat)

20.01.1920r. Bucuraty pow. Rudki woj. Lubl.

3. Imiona rodziców, nazwisko panięskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej

Józef i Dorota Kreszowscy z d. Somałec rolnicy.

4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu

55-140 Zmigród 1945
c/o matki Gracjanowej z d. Somałec j. u.

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie (nazwy szkół i lata ich ukończenia)

5 klas przed wojną

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem

Ostrów Nowy lub Nowy Ostrów pow. Rudki!

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem (nauka, praca-jaka?)

- gospodarstwo rolnicze pomoc w domu
gospodarstwie. Zolalności manualne. Haftowanie
rolnicze dekoracji do kościoła, rycie.

4. Przynależność do ZHP, PCK, PWK, ZMW, Sodaliczja Mariańska

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna

nie brałam udziału

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji (jakiej ?)

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? (wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu – charakter pracy)

Zostałam wywieziona z rodzicami i rodziną na Syberię (w Omsku) transportem 1940r. Na ojca uwolniono "Kutaki" ponieważ miał ziemię i dobre warunki się żyło.
10. lutego 1940r. do postępy Kraj

2. Moja droga do wojska polskiego (mobilizacja- podać przez kogo zmobilizowana i kiedy, zaciąg ochotniczy)

Do Wojska Polskiego (zostałam) zaciągnięta się ochotniczo (ucielona) 16. 09. 1943r.

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania

16. 09. 1943r rozpoc. maj. 1945r koniec

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

Batalion kolucy Drużyna Dykizja (Wanda Warklewska) w Piechoty w Szerech N/OK9

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska lub funkcje w wojsku

szeregowy żołnierz

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku (szkoły, kursy, itp.)

musztra / przygotowanie do walki ogólnowojskowe przeszkolenie

7. W jakich bitwach brała udział (miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy ?)

od Wasmery kied Polnoski - Kotoboneg - Berlin do Zeleni. Wojny nad Łabą. maj 45r. ranni w Kotobonegu i pod Wasmere

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji (data ostatniego awansu)

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

awansowanie do stopnia starszego sierżanta
rok 1978 Brązowy Medal za zasługi dla Obrony Kraju
rok 1980 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne. (Jest bardzo pożądane nadsyłanie oddzielnych wspomnień przedstawiających losy wojenne i powojenne)

Nie zostały spisane żadne wspomnienia rodziców i matki mojej mamy. Bardzo tego żałuję bo nie ma żadnych dowodów na służbę moich rodziców i krewnych a są to wybitni wojownicy. Mama moja nie pamięta już szczegółów ze swojego życia już jestem córką i piszę to w przed swoje 50 lat zadbaj o siebie. Mama moja to bohaterka nie tylko jako żołnierz ale przede wszystkim jako koleżka i matka. Urodziła nas dzielnie - uciekała przed niemieckimi uściskami żołnierzy. Była samotniczką - ale była, kochała, uprawiała pole, pracowała w ogrodzie (ciężko fizycznie) uciekała w biegu, mieniła się, uciekała się w tym czasie i poradziła w tym czasie było na jej głowie, dzieci dla pracy pole. Życiorys mojej mamy wystarczył by dla treści

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się bezpośrednio po wyjściu z wojska, czy korzystała z pomocy władz państwowych czy społecznych?

Nawet się nie przypomniała że była w Czechach była biedna i nie korzystała z żadnej pomocy. Rodzice i matkę wrocili, przesłanie coli i zapałki i zapali, powoli się chorowała. Przy pomocy rodziców miała małe psie do pracy.

3. Obecne źródło utrzymania (emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa)

Mama ma emeryturę wypłacaną przez siebie. Zakt. Pomerania Lnu w Złogodnie do tego obaleni obadzi pielęgnacji obad. Komunikat ale do dzisiaj nie ma obad ze polyst na Syberii

4. Obecny stan zdrowia

Mama jest dziś 81-letnią staruszką, w 2000r. w maju umierała. Ale żyje - dużo by o tym pisać, jest nie sprawnie i prawie nie chodzi.

5. Z jakiego rodzaju pomocy, służby zdrowia korzystała?

Korzystała z leczenia w szpitalu wojskowym na podst. wydanego jej, imiennie pisma ze strony z takiej pomocy komunist. A teraz pryncypali proste choroba. I to wszystko. Zadne zastąpi się nie

6. Czy była represjonowana po wojnie (sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data i miejsce)

Nie była represjonowana.
A do swojej rodziny nigdy się nie przeprowadziła i nie odwiedziła. Tak mówi.

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci – ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Zachinęła są losy rodziny mojej mamy. Byli to ludzie bardzo młodzi - proze że byli bo w większości już nie żyją. Byli wyniesieni bez niczego - bo w czasie wojny nie było jak się z nimi obchodzono, ale mieli wielką miłość w sobie wielki patriotyzm i to, pozwalając im przetrwać wiele zimo opór. Byli też jednością, wszystkim gotowa i babie, mamie mojej mamy a mój mój i ołdziej. Urodzili się do pracy i dzięki temu przetrwali tyfus. Po wojnie, aż nie do końca, woda ta cała rodzinie do Emigracji. Wszyscy cali bez uszów. Miałe występać i stać się rodziną najmniej miłych z ołdziejem ale szybko poszli na swoje. Restę mamy mój mój, też zostawił rodzinę. Jeden z braci w czasie wojny był pilotem i został w wojsku nie state, jest Polakom i

Pożądane załączenie: w sprawie spoczynku. Konecowska Leon.

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji
- bardzo prosimy o podawanie, na nadsyłanych fotografiach, daty, nazwy jednostki, miejsca oraz w miarę możliwości imion i nazwisk osób tam uwiecznionych.

Czytelny podpis

Grachowska Maria

Data 27.04.2001r.

albumu Wybrane zdjęcia zostały włączone do albumu A. Turanska

I/2 Dokumenty

- Karta ewidencyjna, 1943, mps, rkps, kopia, k.l.s.1
- Legitymacja Nr B-209014 Brązowego Medalu za Zasługi dla Obronności Kraju, W-wa 1978, mps, rkps, kopia, k.l.s.2
- Legitymacja Nr 28-80-18 Krzyża Kawalerskiego OOP, W-wa 1980, mps, rkps, kopia, k.l.s.3

687

16/IX 430 ^{II/2/1}

KARTA EWIDENCYJNA

Nazwisko Jankowski

Imię i imię ojca Maria s. Józefa

Rok urodzenia 23/11 1920 dzień, miesiąc oraz miejsce

Miejsce stałego pobytu przed Włocławek woj. łódzki miasto, wieś, posesja i województwo

Włocławek woj. łódzki

Skąd przybył obecnie Kamieniec ob. Białostocki WK jakie wojskomał zmobilizował

Wykształcenie 5 klas

Zawód

Służba wojskowa - stopień, specjalność wojskowa

Stan cywilny i adres rodziny wolny, ojciec żyje

Włocławek ob. Kamieniec ob. Białostocki

ul. K. Marksa wsi Helkowskie

Narodowość Polka

Wynik oględzin lekarskich

Decyzja Kom. Pow. Bad. Ros.

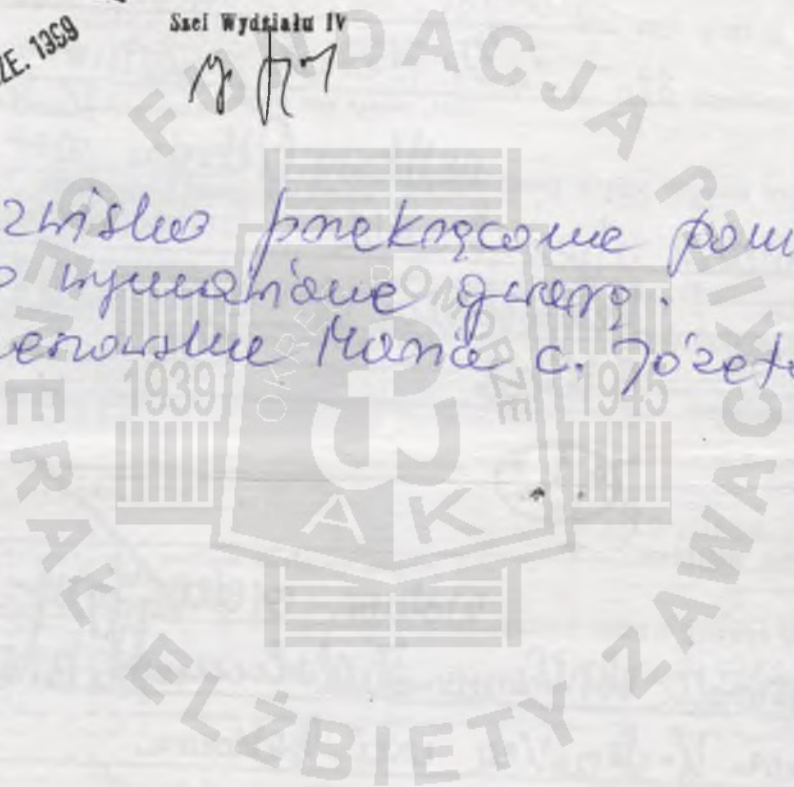
"Drugostronna kserokopia dokumentu"
o nazwisko Kryszowska Maria
wykonana została z akt prze-
chowywanych w Centralnym Archiwum
Wojskowym III 3.52.B.
Podstawa: CAW

17 CZE. 1939

Sześci Wydziału IV

M. M.

Nieznane powiązanie powierzone
do wykonania przez
Kierownika Maria S. Józeta

I/2

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA NB-209014

Warszawa, dnia 10.10.1978 r.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia
21 kwietnia 1966 r. w uznaniu zasług dla
obronności PRL

nadaje

Ob. GROCHOWSKA Maria
c. Józefa

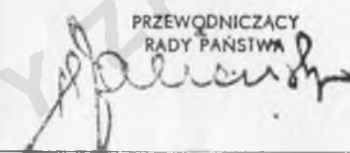
BRAZOWY
MEDAL ZA ZASŁUGI DLA OBRONNOŚCI KRAJU

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

[Signature]

3/2/3

<p>POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA</p> <p>LEGITYMACJA</p> <p>Nr 28-80-19</p> <p>WARSZAWA</p> <p>dn. 6 lutego 1980 r.</p>	<p>UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA</p> <p>z dnia 6 lutego 1980 r.</p> <p>odznaczony/a został/a</p> <p>Ob. GROCHOWSKA</p> <p>Maria c. Józefa</p> <p>KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI</p> <p>PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA</p>
--	--

IV Korespondencja
- listy 2001, k. 2

Zmigracji. 27. 04. 2007

Drogi Kambabaukki
i koleżanki.

Pisa ten list i alicke
w imieniu mojej ukochanej
wolskiej Mamy Mami Groszowskiej.
Mama moja jest 81 letnią nieoporną
stomarką. Wywiera ciętą opiekę.
Ja mieszkam z mamą i się nią
opiekuję. Żał mi bardzo tego że nie
zostały między napisane wspomnienia
z życia mojej mamy i jej rodziny.
Te zjęcia które Państwu wysyłam były
pamiątkami mojej mamy ale teraz
niech bóg tam gdzie ich umieści.
Nie wszystkie zjęcia są opisane, mamie
prosić nie może więc nie może mi
powiedzieć kto na nich jest. Ale może ktoś
z osób opiekujących rozpozna kto jest na
tych fotografiach.

Z całego serca przepraszam że jeszcze po
nieu odprawy na Wasz list ale mamie
bardzo dawała i więcej roku, a list
ten dopiero niedawno udało mi się
i postanowiłam odpisać. Życie powołania
w tym wielkim dziele odwołania wstąpił
Polski Bohater. z pokłonem J. Mazek.

ZWIĄZEK KOMBATANTÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH

ZARZĄD GŁÓWNY

Al. Ujazdowskie 6A
00-461 Warszawa
Tel. 629-32-81 : 84

rachunek bieżący
Bank Gdański S.A.
IV Oddział Warszawa
10401019-4138-132

L. dz /
w odpowiedzi prosimy powołać się
na naszą liczbę dziennika

Warszawa, dnia 29 06.2001 r.

Szanowna Koleżanka
Maria Grochowska

i Jej Córka Pani Jadwiga Maziak

Z prawdziwym wzruszeniem przeczytałyśmy list pisany przez Pani Córkę Jadwigę oraz Jej ręką wypełniony schemat relacji o Pani służbie wojskowej w latach 1943-1945. Także fotografie z wojska, jak również z ostatnich lat sprawiły nam wielką radość. Wszystkie nadesłane dokumenty zostały przekazane do Archiwum Wojennej Służby Kobiet w Toruniu, o którym pisałyśmy w swoim liście - apelu o nadsyłanie relacji do wszystkich Koleżanek - kombatantek Wojska Polskiego w całym kraju. A nadesłane fotografie z wojska znajdą swe właściwe miejsce w albumach kompletowanych dla tegoż Archiwum Wojennej Służby Kobiet, które jako jedyne w kraju gromadzi wszelkie materiały i pamiątki dotyczące służby wojskowej kobiet na różnych frontach drugiej wojny światowej.

W ten sposób relacje i fotografie nadesłane przez kobietę-żołnierza Marię Grochowską staną się przyczynkiem do zbiorów Archiwum Wojennej Służby Kobiet, z którego będą korzystać historycy dla opracowywania trudnych losów kobiet w mundurach podczas drugiej wojny światowej.

Na koniec pragniemy podkreślić, że ta nawet spóźniona odpowiedź na nasz apel, skreślona ręką Córki jest dla nas szczególnie cenna, świadczy bowiem o tym, że także następne pokolenia wykazują zrozumienie dla bohaterskich losów swych matek i ojców. Serdecznie dziękujemy i ślemy wiele najlepszych życzeń dla całej Rodziny.

Przewodnicząca
Zespołu Kombatantek Wojska Polskiego

A. Żurawska
/ A. Żurawska

PS: na odwrocie

PS: Odnosnie odszkodowań za pobyt na Syberii-wszystkie jesteśmy w podobnej sytuacji - nie otrzymujemy żadnych odszkodowań. Możemy jedynie za pośrednictwem Urzędu d/s Kombatantów i Osób Represjonowanych starać się o doliczenie tego okresu do stażu kombatanckiego. Spowoduje to niewielki dodatek do emerytury.

KRZESZOWSKA Maria

